

Stort set hele besparelsen er hentet på institutionssanbringelser, hvorimod udgifterne til hjemmebaserede anbringelser blev mere end fordoblet. Dette er i god tråd med normaliseringsstenkingen, hvor man netop tilstræber at flytte børn og unge fra institutioner til indsætter tætters på et almindeligt hverdagsmiljø.

Tre opmærksomhedspunkter

Blandt andet på baggrund af resultaterne fra Herning Kommune har den svenske model fået meget opmærksomhed, og mange danske kommuner er i de seneste år begyndt at omlægge deres praksis på det specialiserede børneområde med inspiration fra modellen. Udviklingen understøttes blandt andet gennem satspuljen fra 2016, der afsatte næsten 100 mio. kr. til at støtte kommunerne i om-lægningen.

Udbredelsen af den svenske model rejser imidlertid en række punkter, som kommunale og statslige beslutningstagere bør være opmærksomme på. For det første er det helt centralt for en sådan udbredelse, at kommunerne kan rekruttere et tilstrækkeligt antal kvalificerede plejefamilier – herunder plejefamilier, der har kompetencerne til at tage vare på børn og unge, der tidligere ville være blevet anbragt på institution. At dette kan være en reel udfordring påpeges blandt andet af professor Inge Bryderup fra Aalborg Universitet. Se fx *Alttinget Social* 8. september 2016.

Et andet opmærksomhedspunkt knytter sig til døgninstitutionernes beredtyghed. At arbejde med den svenske model betyder ikke, at institutionerne bliver overflødige. Tankgangen er, at man tilstræber korte institutionsanbringelser med et behandlende sigts-

og derudover vil der formentligt altid være børn og unge, som har behov for længerevarende ophold på institutioner. Derfor er der i høj grad brug for institutioner med en stærk faglighed. Men den ændrede brug af institutioner kan komme til at skabe udfordringer for institutionerne. De korte anbringelser giver institutionerne et mere uforudsigeligt budget, samtidig med at de har behov for at fastholde medarbejdere med stærke kompetencer. Det kan fx betyde, at institutionerne i fremtiden bliver nødt til at finde nye opgaver – fx i forbindelse med højt kvalificeret støtte til de plejefamilier, der har børn og unge med komplekse udfordringer boende. En anden mulighed er, at kommunerne i højere grad indgår i tværkommunale samarbejder, som kan sikre institutionernes beredtyghed – både økonomisk og fagligt.

Udrulningen af den svenske model betyder markante ændringer i arbejdet med udsatte børn og unge, blandt andet hvad angår omfang af den tidlige forebyggende indsats og brugen af serviceovens forskellige foranstaltninger. KORAs evalueringer viser blandt andet, at ændringerne i Herning Kommune har styrket det tværfaglige samarbejde markant i projektdistrikterne. Samtidig er det dog væsentligt at bemærke, at evalueringerne kun i begrænset omfang har kunnet belyse effekter for de udsatte børn og familier, som indgik i projektet. Derfor er et tredje opmærksomhedspunkt, at der er et stort behov for at få en mere solid viden om, hvordan den svenske model påvirker fx udsatte børn og unges trivsel. Det vil kræve systematisk måling af progressionen og grundige effektvurderinger på området.

Se www.kora.dk for en række rapporter om og evalueringer af den svenske model.

» Mange danske kommuner er i de seneste år begyndt at omlægge deres praksis på det specialiserede børneområde med inspiration fra modellen.

Genplaceringen af EU's lægemiddelagentur – måske i København?

Med Storbritanniens udmelding af EU-samarbejdet er der startet et ambitiøst løb blandt EU-landene om genplaceringen af sverigt EU's lægemiddelagentur (EMA), der er af EU's største agenter. Danmark melder sit kandidatlav d. 8. februar 2017 og står stærkt i et meget bredt felt af kandidatlav. Forberedelsen af det danske EMA-kandidat har været et grundigt forarbejde og et bredt samarbejde mellem både offentlige og private aktører.

AF JENS KISLING, CENTERCHIEF I UDENRIGSMINISTERIET

Den 23. juni 2016 stemte Storbritannien om, hvorvidt man ville forblive i EU-samarbejdet eller forlade det efter mere end 40 års medlemskab. Resultatet af folkeafstemningen endte med et nej til fortsat EU-medlemskab, idet 51,9 pct. af den britiske befolkning stemte imod. Resultatet af folkeafstemningen gav efterfølgende i det britiske politiske landskab, bedst eksemplificeret ved at David Cameron trådte tilbage efter et kort udskejeløbsløb at blive erstattet af Theresa May.

Den 29. marts 2017 notificerede Theresa May over for formanden for Det Europæiske Råd, Donald Tusk, at Storbritannien ville forlade EU-samarbejdet, jf. bestemmelserne herfor i traktatens artikel 50. Med aktiveringen af artikel 50 kan arbejdet med at få Storbritannien viklet ud af EU-samarbejdet gå i gang. Artikel 50 giver i udgangspunktet to år til at finde en løsning.

Danmarks forberedelser

Allerede inden den britiske folkeafstemning havde regeringen i tilfælde af et nej til fortsat britisk EU-medlemskab besluttet, at man ville nedsætte en interministeriel taskforce, der skulle tilvejebringe et grundlag for at identificere danske interesser og fastlægge danske positioner på alle relevante sektorområder i de kommende forhandlinger om Storbritanniens udtræden af EU.

Taskforceen trådte sammen sidst i juni 2016 for første gang og arbejdede hen over sommeren intensivt på at klargøre de danske interesser i de kommende forhandlinger mellem EU og Storbritannien. Alle områder

blev endevendt, herunder konsekvenserne for EU's budget, fra reglerne om gensidig anerkendelse til betydningen for den fælles fiskeripolitik.

Et andet område, der blev kastet lys på, var de agenter, der i dag ligger i London: Det europæiske lægemiddelagentur (EMA) og den europæiske banktilsynsmyndighed (EBA). På de udmeldinger, som den britiske regering gav i løbet af efteråret og senere fik sagt med tydelighed i de første måneder af 2017, stod det hurtigt klart, at en britisk udtræden af EU måtte have den helt konkrete konsekvens, at der efter udtræden ikke kan ligge EU-agenter i Storbritannien. EMA og EBA vil altså skulle flytte.

Hvad er EU-agentur?

Der findes i dag lidt over 40 forskellige EU-agenturer, som løser specialiserede opgaver og er placeret over hele EU. I dag har alle EU-lande med undtagelse af Bulgarien, Rumænien, Slovakiet, Cypern og Kroatien et eller flere agenter. Agenterne har hver især til opgave at varetage tekniske, videnskabelige eller forvaltningsmæssige opgaver. Således bidrager de til udformningen og gennemførelsen af EU's politik.

Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA) er ét af EU's største agenter med ca. 900 ansatte. Agenturet samler de videnskabelige ressourcer fra over 40 nationale kompetente myndigheder i 30 EU- og EØS/EFTA-medlemslande i et netværk bestående af mere end 4000 europæiske eksperter. EMAs hovedansvar er beskyttelse og fremme af folkesundheden og dyrs sundhed gennem vurdering og overvågning af human- og veterinærmedicinske lægemidler.

» Et dansk EMA-kandidatur ville være en sag, der kunne samle mange aktører bag sig fra industrien, erhvervs- og fagorganisationerne, forskningsverdenen, regionale aktører mv.

Agenturet er ansvarligt for den faglige vurdering af ansøgninger om europæisk markedsføringstilladelse for lægemidler ('den centraliserede procedure'). Når den centraliserede procedure anvendes, indgiver firmaer en enkelt ansøgning om markedsføringstilladelse til EMA. EMA overvåger også løbende lægemidlers sikkerhed gennem et lægemiddelovervågningsnet.

EMA tager de nødvendige skridt, hvis indberetninger om bivirkninger kræver en ændring af benefitrisk-forholdet for lægemidlet. For de veterinærmedicinske lægemidlers vedkommende er agenturet ansvarligt for at fastsætte sikre grænseværdier for restkoncentrationer af veterinærlægemidler i levnedsmidler af animalsk oprindelse.

» Hele spørgsmålet omkring genplacering af et EU-agentur er ukendt land.

Det andet agentur i Storbritannien - Banktilsynsmyndigheden (EBA) - er et mere almindeligt agentur med ca. 190 ansatte, der har til opgave at gennemføre et standardiseret regelsæt for at regulere og føre tilsyn med bankvesen i alle EU-landene. Målet er at skabe et effektivt, gennemsligt og stabilt indre marked for bankprodukter i EU.

I september 2016 traf den danske regering beslutning om, at man aktivt ønskede at gå efter at få EMA til Danmark. Blandt andet størrelsen på de to agenturer tilsagde, at EMA ville være at foretrække. Derudover vil en placering af EMA i København gøre Danmark og hele life science-klungen til én af de absolut førende i Europa med de dertil hørende positive effekter for serviceagene, industrien, forskningsmiljøet til følge.

Forberedelsen af et dansk EMA-kandidatur
Det var ikke kun regeringen og de forskellige ministerier, der så en god sag i at få EMA til Danmark. En række organisationer sendte den 19. august 2016 et brev til statsministeren med opfordring til, at regeringen kastede sig ind i kampen om EMA. Brevet viste med al tydelighed, at et dansk EMA-kandidatur ville være en sag, der kunne samle mange aktører bag sig fra industrien, erhvervs- og fag-

organisationerne, forskningsverdenen, regionale aktører mv.

I Udenrigsministeriet blev der nedsat en taskforce med deltagelse af Sundheds- og Ældreministeriet, Finansministeriet, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet (på grund af Bygningsstyrelsen) samt Erhvervsministeriet. Opgaven var i udgangspunktet relativt enkel. Der skulle laves salgsmateriale, og der skulle findes en løsning for så vidt angår fysisk placering af EMA, såfremt agenturet måtte komme til København.

Sammensætningen af taskforceen afspejlede dog opgavens kompleksitet og de forskellige kompetencer, som det var nødvendige at trække på. Der var behov for solidt kendskab til de sundhedsfaglige aspekter af EMAs arbejde samt danske styrker på life science-området. Derfor blev Sundhedsministeriet inkl. Lægemedelstyrelsen involveret. Herudover krævede et seriøst kandidatur, at der var tænkt grundigt over en potentiel boliggenhed, herunder finansieringen, hvilket forklarer Transportministeriets/Bygningsstyrelsen og Finansministeriets involvering. Erhvervsministeriet var involveret på grund af kendskabet til den danske life science klynge. Sidst men ikke mindst var det Udenrigsministeriets opgave at sørge for styring af den europæiske scene, herunder udviklingen i Bruxelles samt i London. Herudover blev Invest i Danmark koblet på opgaven pga. det store kendskab til og erfaring med at tiltrække udenlandske virksomheder til Danmark.

Sammensætningen af taskforceen betød, at alle fagområder i udgangspunktet var dækket ind. Det sundhedspolitiske, det sundhedsfaglige, det erhvervspolitiske, det praktiske, det europapolitiske og det diplomatiske.

Afklaring af de store spørgsmål

Taskforceens arbejde centrerede sig om en række spørgsmål, der måtte afklares. Et vedrørende timing for offentliggørelse af det danske kandidatur. Indtil den dag, hvor Storbri-

tannien udtræder af EU, er landet fuldt og helt medlem af EU med de rettigheder og forpligtelser, der følger heraf. En tidlig offentliggørelse af et dansk kandidatur kunne derfor blive taget ildt op internationalt, hvorfor man besluttede at vente.

Det betød dog ikke, at man fra dansk side ikke arbejdede for at fremme det danske kandidatur i møder med de øvrige lande. Det gjorde man i allerhøjeste grad.

Et andet spørgsmål vedrørte arbejdsdelingen mellem de forskellige ministre og procedurerne for beslutningen af genplaceringen. Hele spørgsmålet omkring genplacering af et EU-agentur er ukendt land. Der er ikke nogen bog, der kan slås op i med nedskrevne procedurer for, hvordan en sådan beslutning skal træffes. Proceduren er sidenhen blevet mere klar, men tilbage i 2016 var forventningerne, at det i sidste ende ville være stats- og regeringscheferne, der skulle træffe beslutning.

Inden da – og det gælder stadig – vil det kræve en stor indsats fra ikke mindst sundhedsministeren men også udenrigsministeren. Kerneopgaven for ministre er derfor at fremme det danske kandidatur blandt de øvrige lande, så Danmark opnår stemmer nok til at få agenturet, såfremt processen bliver, som den for indværende forventes at være. Det er forventningen, at en beslutning vil blive truffet i oktober 2017, men det kan trække ud. Der kan derfor blive tale om en kort kampagneperiode på få måneder til et langt sejt træk, der trækker ind i 2018.

Det blev derfor aftalt, at sundhedsministeren skulle tale med sine 26 EU-kolleger. Udenrigsministeren skulle tale med sine 26 udenrigs- og europaministerkolleger. Og disk-chef Lars Rebien Sørensen, fik i februar 2017 til opgave at fremme kandidatur på alle niveauer i Bruxelles og i EU-hovedstaderne. Det er forhåbningen, at Lars Rebien Sørensen med sin enorme faglige indsigt og

netværk samt kendskab til sektoren, kan hjælpe med at sikre, at EMA kommer til København.

Efteråret 2016 blev primært brugt på at gøre et stykke hjemmearbejde. Det var nødvendigt at blive skarp på, hvilke argumenter der skulle spilles på – og hvilke styrkepositioner, der skulle fremhæves. Det er ikke svært at finde argumenter for, hvorfor en placering af EMA i København ville være en god sag set med danske øjne. Vigtigere var det dog at bliv skarp på, hvorfor det også vil være i europæisk interesse at placere EMA i København.

Udenrigsministeriet inkl. Invest i Danmark samt Sundheds- og Ældreministeriet og Erhvervsministeriet satte sig sammen for at få den danske case præsenteret på den bedste måde. I oktober lå der et udkast klar, og i november var det endelige præsentationsmateriale færdigt. Eksterne aktører blev også inddraget undervejs med henblik på at gøre materialet helt skarpt og præcist. Det udarbejdede materiale er et godt udtryk for de synergier, der kan opstå, når kompetencer fra forskellige dele af centraladministrationen og andre interessenter sætter sig sammen. Når alle bringer viden og indsigt til bordet – og trækker i den samme retning.

Et tredje udestående spørgsmål, som der skulle findes et svar på, var bygningen. Hvor skal EMA placeres? Det stod hurtigt klart, at kravene fra EMAs side udelukkede alle andre placeringer end København. Dermed gik jagten ind på en passende bygning, der kan stå klar, såfremt EMA skal flyttes allerede fra foråret 2019. Den opgave er også løst ved god bistand fra Bygningsstyrelsens folk.

Ved siden af taskforceen blev der i Sundheds- og Ældreministeriet dannet en stakeholderkreds, der består af samtlige interessenter på den hjemlige scene. Københavns Kommune og Region Hovedstaden er også involveret i dette arbejde.

» Der kan derfor blive tale om en kort kampagneperiode på få måneder til et langt sejt træk, der trækker ind i 2018.

» Beskrivelsen af rammebetingelserne, afklaring af lokalisering samt forberedelse af en eventuel transition af 900 EMA-ansatte med medfølgende familier og ca. 600 skolebørn er dog den "nemme" del af arbejdet omkring det danske kandidatur.

Sammen har interessenterne været med til at fremme det danske kandidatur, dels i de fora hvor de forskellige interessenter kommer, dels ved at samle deres ressourcer og gå sammen om en hjemmeside, der forklarer alt, hvad der er relevant at vide for de ansatte hos EMA, såfremt agenturet bliver placeret i København. Hvordan køber man hus? Er der en Europaskole eller andre internationale skoler til børnene? Hvordan fungerer sundhedssystemet? Og hvordan er det at leve og bo i København? Alt dette kan man finde information om på den hjemmeside, som Copenhagen Capacity har udviklet og stillet til rådighed. Her har Københavns Kommune og International House også bidraget med relevant input, så de EMA-ansatte har en one-stop-shop at forholde sig til. Dette er ekstremt nyttigt og fungerer som et salgsgument for, at Danmark er klar til at byde EMA og de ansatte velkommen i Danmark.

#EMA2CPH?

Den 8. februar 2017 annoncerede Danmark sit kandidatur. Godt 1/2 måned før den britiske notifikation. På det tidspunkt havde godt en håndfuld EU-lande allerede meldt sig på banen og flere var på vej. Svenskerne meldte sig officielt på banen allerede før jul. Af de grunde vurderede man i de forskellige ministerier, at tiden var inde.

For indeværende er der over 20 kandidater til EMA. Derfor gælder det i første omgang om at få skåret feltet til samt sørge for, at Danmark står på den shortliste, som vil danne udgangspunkt for en beslutning. Derfor argumenterer regeringen og den særlige udsending kraftigt for, at en beslutning om genplacering af EMA må blive truffet på baggrund af substantielle, objektive kriterier, der kan sikre, at EMA vil være funktions-

dygtig fra dag ét efter en flytning. Men lige meget hvilke kriterier, der lægges til grund, vil en beslutning kunne ende med, at en anden stærk kandidat får agenturet tildelt. Men fra dansk side er man klar til kamp.

Arbejdet omkring forberedelsen af kandidaturet viser, at ministerierne og styrelserne i samspil med andre både offentlige og private aktører kan levere hurtige og professionelle produkter. Beskrivelsen af rammebetingelserne, afklaring af lokalisering samt forberedelse af en eventuel transition af 900 EMA-ansatte med medfølgende familier og ca. 600 skolebørn er dog den "nemme" del af arbejdet omkring det danske kandidatur. Den svære del – udpegning af Danmark som nyt værtsland – udestår stadig. Men der er ingen tvivl om, at Danmark – set ud fra alle objektive kriterier – er en stærk kandidat.

Nordisk Administrativt Forbund

- En række debatmøder spredt ud over året i København, Aarhus og Aalborg om administrations- og forvaltningsemæssige spørgsmål.
- "Årets Forvaltningskonference" afholdes hvert år i februar måned i samarbejde med DJØF.
- Samarbejde med DJØF, Deloitte, Mercuri-Urval og Juridisk Forening.
- Medlemsblad: "Administrativ Debat" med interview og artikler af politikere, embedsmænd og forskere.
- Nordisk Administrativt Tidsskrift udkommer hvert år i samarbejde med de øvrige nordiske afdelinger.
- Det nordiske "Almene møde" er en stor fællesnordisk konference om administration og ledelse, der afholdes for alle de fem nordiske afdelinger hvert tredje år, næste gang i Island i 2018.

Meld dig ind: 350 kr. det første år, 450 kr. efterfølgende år
– via dette link: www.naf-net.dk/medlem.php

Myndigheder, organisationer og private virksomheder kan også melde sig ind til glæde for deres medarbejdere med et virksomhedsmedlemskab til 1.600 kr. pr. år.

**Nordisk
Administrativt
Forbund**